

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Barbary Pořízkové a soudců JUDr. Tomáše Herce a JUDr. Radana Malíka v právní věci žalobce: **R. H.**, zastoupený Mgr. Zuzanou Candigliotou, advokátkou se sídlem Burešova 615/6, Brno, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 1292/25, Praha 5, proti rozhodnutí žalované ze dne 14. 3. 2024, č. j. x, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 25. 7. 2025, č. j. 32 Ad 12/2024-25,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků řízení **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Ve věci jde o souběh starobního a vdoveckého důchodu za situace, kdy starobní důchod byl pojištěnci zpětně přiznán za dobu, po kterou pobíral vdovecký důchod. Vzhledem k tomu, že přiznaný starobní důchod byl vyšší, pojištěnci vzniklo podle § 59 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, právo na jeho výplatu v plné výši a na výplatu vdoveckého důchodu ve výši poloviny procentní výměry.

[2] Žalobci (dále jen „stěžovatel“) byl v roce 2015, kdy ovdověl, přiznán vdovecký důchod podle § 49 a násl. zákona o důchodovém pojištění. Jeho vdovecký důchod sestával ke dni 30. 10. 2018 ze základní výměry 2 700 Kč měsíčně a procentní výměry ve výši 3 160 Kč měsíčně, celkem tedy činil částku 5 860 Kč měsíčně. Rozhodnutím žalované ze dne 22. 1. 2024, č. j. x, byl podle § 29 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, stěžovateli přiznán zpětně od 30. 10. 2018 starobní důchod. V záhlaví označeným rozhodnutím žalovaná toto rozhodnutí potvrdila a současně zamítla námitky stěžovatele.

[3] Výše starobního důchodu byla rozhodnutími žalované určena jako součet základní výměry 2 700 Kč měsíčně a procentní výměry ve výši 15 072 Kč měsíčně. Starobní důchod tak ke dni 30. 10. 2018 činil celkem částku 17 752 Kč měsíčně. Od tohoto dne zároveň stěžovateli náležel podle § 59 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění vdovecký důchod (polovina jeho procentní výměry) ve výši 1 580 Kč měsíčně. Celkem tak měla být vyplacena

částka 19 332 Kč měsíčně. Výše starobního i vdoveckého důchodu byla v průběhu času valorizována. Jelikož stěžovatel žádal o starobní důchod zpětně, z celkové částky, na kterou mu za období od 30. 10. 2018 vznikl nárok, byla při výplatě odečtena částka odpovídající již vyplacenému původně stanovenému (nesníženému) vdoveckému důchodu.

[4] Krajský soud v Brně (dále jen „krajský soud“) napadeným rozsudkem zamítl žalobu proti rozhodnutí žalované o námitkách stěžovatele. Při výpočtu starobního a vdoveckého důchodu, stejně jako při výpočtu doplatku neshledal žádné pochybení. Připomněl, že při výpočtu doplatku je od náležející částky (představující souběh starobního a vdoveckého důchodu) odečtena částka nenáležející, která byla stěžovateli vyplacena (např. za období od 30. 10. 2018 do 13. 1. 2019 byla takto odečtena částka 5 860 Kč). Výsledná částka představuje doplatek starobního a vdoveckého důchodu po zúčtování nenáležející částky vdoveckého důchodu.

II. Kasační stížnost žalobce

[5] Stěžovatel v kasační stížnosti podotýká, že krajský soud se podrobně zabýval stanovením výše důchodů při jejich souběhu, která však nebyla zpochybněna. Rozpor spatřuje v tom, že mu na základě tohoto rozhodnutí nebyl zpětně vyplacen celý starobní důchod (bez poloviny procentní výměry vdoveckého důchodu), nýbrž vyplacená částka byla snížena o část vdoveckého důchodu, na kterou měl před přiznáním starobního důchodu nárok. Tuto námitku stěžovatel vyjádřil prostřednictvím srovnání dvou jím nastíněných možností výpočtu částky, která mu měla být vyplacena. Ve způsobu, jakým žalovaná zohlednila dříve vyplacený vdovecký důchod, spatřuje stěžovatel nepřipustnou retroaktivitu. Vdovecký důchod pravidelně zasílaný od roku 2015 nelze započítat jako zálohu ve zpětném výpočtu starobního důchodu stěžovatele, neboť nárok na starobní důchod mu vznikl již od roku 2017. Stěžovateli měl být zaslán doplatek starobního důchodu nesprávně snížený o přibližně 362 000 Kč.

[6] Žalovaná sdělila, že nevyužívá možnosti se ke kasační stížnosti vyjádřit.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[7] Nejvyšší správní soud (dále též „NSS“) konstatuje, že kasační stížnost je přípustná, byla podána osobou k tomu oprávněnou, včas a z důvodů, které zákon připouští. Stěžovatel je zastoupen advokátkou.

[8] Pro posouzení procesních předpokladů, za nichž lze kasační stížnost věcně projednat, má význam, že stěžovatel podal žalobu proti rozhodnutí ve věci důchodového pojištění. O takové žalobě je podle § 31 odst. 2 s. ř. s. oprávněn rozhodovat specializovaný samosoudce. Kasační stížnost ve věci, ve které v řízení před krajským soudem rozhodoval samosoudce a která „svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele“, je podle § 104a s. ř. s. nepřijatelná.

[9] Podstatný přesah vlastních zájmů stěžovatele ve smyslu § 104a s. ř. s. je dán pouze za situace, že (1) kasační stížnost se týká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny v judikatuře Nejvyššího správního soudu, (2) kasační stížnost se týká právních otázek,

pokračování

které jsou judikaturou řešeny rozdílně, (3) kasační stížnost vyžaduje učinit odklon od ustálené judikatury, nebo (4) bylo-li v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně právního postavení stěžovatele (srov. rozsudek NSS ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS). Tato v minulosti vymezená kritéria se uplatní i za platné zákonné úpravy, která rozšířila okruh případů, kdy Nejvyšší správní soud posuzuje přijatelnost kasační stížnosti (např. usnesení NSS ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021-28, č. 4219/2021 Sb. NSS, bod 11).

[10] Kasační stížnost je nepřijatelná.

[11] Stěžovatel uplatňuje vůči krajskému soudu jedinou námitku, a to, že se podrobně zabýval výpočtem zpětně přiznaného starobního a vdoveckého důchodu, ačkoli podstatou jeho žaloby byly námitky vůči doplatku starobního důchodu. Nejvyšší správní soud konstatuje, že výše starobního i vdoveckého důchodu byla s ohledem na jejich souběh stanovena v souladu s § 59 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění. Toto ustanovení je jednoznačné a ve věci stěžovatele není prostor pro jakoukoli výkladovou otázku. Stěžovatel ostatně žádnou ani nepředestřel. Ze samotného použití uvedeného ustanovení tudíž nelze dovozovat žádný z předpokladů přijatelnosti kasační stížnosti, jak byly vymezeny výše (srov. usnesení NSS ze dne 23. 10. 2025, č. j. 9 Ads 115/2025-43, bod 14).

[12] Jde-li o zpětné doplacení starobního důchodu, krajský soud se touto otázkou rovněž zabýval, stěžovatel na jeho právní závěry ale nijak nereaguje. Pouze opakuje v žalobě uvedené důvody, pro které mu měla být doplacena částka vyšší. V kasační stížnosti ovšem nelze toliko opakovat žalobní tvrzení, aniž by bylo současně reagováno na argumentaci krajského soudu. Důvody kasační stížnosti podle § 103 s. ř. s. musí směřovat proti rozhodnutí krajského soudu. Není-li tomu tak, jde o důvody nepřípustné podle § 104 odst. 4 s. ř. s. (srov. např. usnesení NSS ze dne 10. 9. 2009, č. j. 7 Afs 106/2009-77, č. 2103/2010 Sb. NSS, nebo ze dne 30. 6. 2020, č. j. 10 As 181/2019-63, č. 4051/2020 Sb. NSS, bod 12). Nepřípustnou je i námitka retroaktivity při doplatku starobního důchodu. Stěžovatel ji totiž poprvé uplatnil až v řízení o kasační stížnosti.

IV. Závěr a náklady řízení

[13] Jelikož kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, Nejvyšší správní soud ji podle § 104a odst. 1 s. ř. s. odmítl pro nepřijatelnost.

[14] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 1 větou první ve spojení s § 120 s. ř. s. podle úspěchu ve věci. Je tomu tak z toho důvodu, že při odmítnutí kasační stížnosti pro nepřijatelnost jde o zjednodušený meritorní přezkum napadeného rozhodnutí krajského soudu (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS). Ustanovení § 60 odst. 3 s. ř. s. se neuplatní. Stěžovatel nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť v řízení o kasační stížnosti úspěch neměl. Žalovaná sice úspěch měla, nevznikly jí však žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti. Náhrada nákladů řízení jí tak nebyla přiznána.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 8. ledna 2026

JUDr. Barbara Pořízková
předsedkyně senátu